

Bryssel, 21. marraskuuta 2025
(OR. en)

15802/25

COMER 168
POLCOM 352
UD 283
COHOM 175

SAATE

Lähettäjä: Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine
DEPREZ

Saapunut: 21. marraskuuta 2025

Vastaanottaja: Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri

Kom:n asiak. nro: COM(2025) 704 final

Asia: KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA
NEUVOSTOLLE
tiettyjen sellaisten tavaroiden kaupasta, joita voi käyttää
kuolemanrangaistuksen täytäntöönpanoon, kidutukseen ja muuhun
julmaan, epäinhimilliseen tai halventavaan kohteluun tai
rankaisemiseen, annetun asetuksen mukaisesti vuonna 2024
myönnettyistä vientiluvista

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2025) 704 final.

Liite: COM(2025) 704 final

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 21.11.2025
COM(2025) 704 final

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

tiettyjen sellaisten tavaroiden kaupasta, joita voi käyttää kuolemanrangaistuksen täytäntöönpanoon, kidutukseen ja muuhun julmaan, epäinhimilliseen tai halventavaan kohteluun tai rankaisemiseen, annetun asetuksen mukaisesti vuonna 2024 myönnettyistä vientiluvista

1. Johdanto

Tiettyjen sellaisten tavaroiden kaupasta, joita voi käyttää kuolemanrangaistuksen täytäntöönpanoon, kidutukseen ja muuhun julmaan, epäinhimilliseen tai halventavaan kohteluun tai rankaisemiseen, annetun asetuksen (EU) 2019/125¹, jäljempänä 'asetus', tavoitteena on yhtäältä kuolemanrangaistuksen täytäntöönpanon ja toisaalta kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rankaisemisen estäminen EU:n ulkopuolisissa maissa. Siinä erotetaan toisistaan

- tavarat, jotka on lähtökohtaisesti tarkoitettu kaltoinkohteluun, minkä vuoksi niillä ei pitäisi käydä kauppaa lainkaan (liite II), sekä
- tavarat, joilla voi olla oikeutettuja käyttötarkoituksia, kuten lainvalvontaan käytettävät välineet (liite III) tai hoitotarkoituksiin käytettävät tavarat (liite IV).

Liitteissä III ja IV lueteltujen tavaroiden kauppaan sovelletaan tiettyjä rajoituksia, mukaan lukien vaatimus hakea jäsenvaltion toimivaltaiselta viranomaiselta lupaa niiden vientiin.

Asetuksen 26 artiklan 3 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on laadittava vuosittain julkinen toimintakertomus, jossa annetaan tiedot vastaanotettujen hakemusten määrästä, hakemuksen kohteena olevista tavaroista ja maista sekä hakemusten johdosta tehdyistä päätöksistä. Asetuksen 26 artiklan 4 kohdan mukaan komissio laatii jäsenvaltioiden julkaisemista vuosittaisista toimintakertomuksista koostuvan vuosikertomuksen. Sen on asetettava kertomus julkisesti saataville.

Tässä komission kertomuksessa annetaan tietoja jäsenvaltioiden lupatoimista, jotka koskevat sellaisten tavaroiden vientiä vuonna 2024, joita voitaisiin käyttää kidutukseen tai kuolemanrangaistuksen täytäntöönpanoon.²

Kaikki jäsenvaltiot ovat ilmoittaneet asetuksen 11 artiklan 1 kohdan ja 16 artiklan 1 kohdan nojalla myönnettyjen ja hylättyjen vientilupien määrän sekä tavarat ja määrämaat, joita ne koskivat. Joissain tapauksissa jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset ovat myös ilmoittaneet vientiluvan saaneiden tavaroiden määrän tai paljouden sekä sen, mihin luokkaan loppukäyttäjää, jolle tavarat toimitettiin, kuului.

Asetuksen (EU) 2019/125 mukaiset luvat

Asetuksen 11 artiklan 1 kohdassa ja 16 artiklan 1 kohdassa edellytetään lupaa liitteissä III ja IV lueteltujen tavaroiden vientiin³.

Liitteessä III luetellaan tiettyjä tavaroita, joita voidaan käyttää kidutukseen ja muuhun julmaan, epäinhimilliseen tai halventavaan kohteluun tai rankaisemiseen. Liitteessä III luetellut tavarat jaotellaan seuraavasti: henkilöihin kohdistuvaan voimankäyttöön suunnitellut tavarat;

¹ EUVL L 30, 31.1.2019, s. 1.

² Kertomuksessa ei anneta tietoja siitä, miten viejät ovat hyödyntäneet asetuksen liitteen V mukaista unionin yleistä vientilupaa liitteessä IV lueteltujen tavaroiden vientiin.

³ Asetuksen 2 artiklan d alakohdan mukaisesti 'viennillä' tarkoitetaan "tavaroiden poistumista unionin tullialueelta, mukaan lukien sellaisten tavaroiden lähtö, joista on tehtävä tulli-ilmoitus, ja tavaroiden poistuminen sen jälkeen, kun ne ovat olleet varastoituina vapaa-alueelle Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 952/2013 tarkoitetulla tavalla".

mellakantorjuntaan tai itsesuojeluun suunnitellut aseet ja välineet; mellakantorjuntaan tai itsesuojeluun tarkoitettut, lamaannuttavia tai ärsyttäviä kemiallisia aineita levittävät aseet ja välineet sekä tietyt niihin liittyvät aineet.

Liitteessä IV luetellaan tietyt kemikaalit, joita voidaan käyttää henkilöiden teloittamiseen ruiskuttamalla tappava annos.

Vientilupa on saatava asianomaisen jäsenvaltion toimivaltaisilta viranomaisilta, jotka luetellaan asetuksen liitteessä I, lukuun ottamatta tilanteita, joissa liitteen V mukaista unionin yleistä vientilupaa käytetään liitteessä IV lueteltujen tavaroiden vientiin.

Vientiä unionin yleisessä vientiluvassa lueteltuihin määräpaikkoihin voidaan yleensä harjoittaa hankkimatta jäsenvaltion myöntämää yksittäistä tai koontilupaa. Tähän saakka on toimittu siten, että EU:n ulkopuolinen maa on sisällytetty liitteeseen V, jos se on ratifioinut asiaa koskevan kansainvälisen sopimuksen, jossa sitoudutaan poistamaan kuolemanrangaistus kaikkien rikosten osalta. Jos maa ei ole Euroopan neuvoston jäsen, kyseisen maan on täytynyt ratifioida kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen (KP-sopimus) toinen valinnainen pöytäkirja ilman varauksia.

Jos on kuitenkin perusteltu syy epäillä viejän kykyä noudattaa luvan ehtoja tai vientivalvontalainsäädäntöä, toimivaltainen viranomainen voi kieltää viejää käyttämästä unionin yleistä vientilupaa.

Asetuksen 20 artiklan 2 kohdan mukaan jäsenvaltion myöntämä vientilupa voi olla yksittäinen lupa (lupa yhdelle EU:n ulkopuolisessa maassa olevalle loppukäyttäjälle tai vastaanottajalle suunnattua vientiä varten) tai koontilupa (lupa yhdelle tai useammalle määritetyille, yhdessä tai useammassa määritetyssä EU:n ulkopuolisessa maassa olevalle loppukäyttäjälle tai jakelijalle suunnattua vientiä varten).⁴

Asetuksen 3, 4 ja 5 artiklassa kielletään liitteessä II lueteltujen tavaroiden vienti, tuonti ja kauttakuljetus. Toimivaltaiset viranomaiset voivat myöntää poikkeuksen kieltoon ainoastaan, jos voidaan osoittaa, että näitä tavaroita käytetään yksinomaan niiden asettamiseen julkisesti esille museossa (joko EU:n ulkopuolisessa maassa tai, 4 artiklan mukaisesti, jäsenvaltiossa) niiden historiallisen merkityksen vuoksi.

2. Myönnetyt ja evätyt luvat

Vuonna 2024 ilmoitettujen lupien kokonaismäärä oli 248, ja lupia myöntäneitä jäsenvaltiota oli 7. Muut jäsenvaltiot ilmoittivat komissiolle, että ne eivät olleet vastaanottaneet asetuksen mukaisia lupahakemuksia, mikä viittaa siihen, että toiminta tällä alalla on vähäistä. Toimitettujen tietojen määrä ei aiempien

⁴ 'Yksittäinen lupa' määritellään 2 artiklan p alakohdassa ja 'koontilupa' 2 artiklan q alakohdassa.

raportointimenettelyjen tapaan riitä siihen, että tietojen pohjalta voitaisiin tehdä perusteltuja päätelmiä.

Koska asetuksen 2 artiklassa annettuihin 'yksittäisen luvan' ja 'koontiluvan' määritelmiin ei sisälly määrällistä osatekijää, ilmoitus myönnettyjen lupien määrästä ei kerro niiden tavaroiden lukumäärää tai paljoutta, joita nämä luvat koskevat. Jäsenvaltioiden komissiolle antamissa tiedoissa ei myöskään tavallisesti tehdä eroa yksittäisten lupien ja koontilupien välillä.

Jäsenvaltiot ilmoittivat evänneensä 2 vientilupahakemusta vuonna 2024. Ilmoitetut epäämistapaukset koskivat liitteessä III olevassa 3.1 kohdassa⁵ kuvattuja tavaroita, jotka oli tarkoitus viedä Chileen, ja liitteessä IV olevassa 1.1 kohdan d alakohdassa⁶ kuvattuja tavaroita, jotka oli tarkoitus viedä Israeliin.

Asetuksen 3, 4 ja 5 artiklassa kielletään liitteessä II lueteltujen tavaroiden vienti, tuonti ja kauttakuljetus. Asetuksen mukaan toimivaltaiset kansalliset viranomaiset voivat myöntää poikkeuksen kieltoon ainoastaan, jos voidaan osoittaa, että näitä tavaroita käytetään yksinomaan niiden asettamiseen julkisesti esille museossa (joko EU:n ulkopuolisessa maassa tai, 4 artiklan mukaisesti, jäsenvaltiossa) niiden historiallisen merkityksen vuoksi. Toimivaltaiset viranomaiset ilmoittivat, että ne eivät olleet myöntäneet tällaisia poikkeuksia vuonna 2024.

Tämän kertomuksen *liitteessä 1* esitetään yhteenveto niiden ilmoitettujen vientilupien määrästä, jotka jäsenvaltiot ovat myöntäneet tai evänneet vuosina 2017–2024.

Liitteessä 2 on tiedot jäsenvaltioiden myöntämien ja ilmoittamien vientilupien lukumäärästä liitteessä III lueteltujen tavaroiden osalta.

Liitteessä 3 on tiedot sallitun ja evätyn viennin ilmoitetuista määräpaikoista liitteessä III lueteltujen tavaroiden osalta.

Liitteessä 4 esitetään yhteenveto komissiolle toimitetuista tiedoista, jotka koskevat sallitun viennin ilmoitettua loppukäyttöä liitteessä III lueteltujen tavaroiden osalta.

Liitteessä 5 esitetään yksityiskohtainen selvitys liitteessä III tarkoitettujen tavaroiden sallitusta viennistä vuonna 2024.

Liitteessä 6 on tiedot jäsenvaltioiden myöntämien ja ilmoittamien vientilupien lukumäärästä liitteessä IV lueteltujen tavaroiden osalta.

Liitteessä 7 on tiedot sallitun viennin ilmoitetuista määräpaikoista liitteessä IV lueteltujen tavaroiden osalta.

Liitteessä 8 esitetään yhteenveto komissiolle toimitetuista tiedoista, jotka koskevat sallitun viennin ilmoitettua loppukäyttöä liitteessä IV lueteltujen tavaroiden osalta.

Liitteessä 9 esitetään yksityiskohtainen selvitys liitteessä IV tarkoitettujen tavaroiden sallitusta viennistä vuonna 2024.

⁵ Kannettavat aseet ja laitteet, joilla voidaan kohdistaa annos lamaannuttavaa tai ärsyttävää kemiallista ainetta.

⁶ Pentobarbitaalinatriumsuola (CAS 57-33-0).